

POSUDEK KONZULTANTKY

Jméno diplomanta/diplomantky:	Sára Barčáková
Téma práce:	Mezinárodněprávní aspekty deportace dětí z Ukrajiny v kontextu ruské agrese
Rozsah práce:	242 573 znaků (dle údaje v DP)
Datum odevzdání práce:	březen 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autorka si zvolila téma, které je ve svém obsahu zcela nové. Věnuje se totiž otázkám spjatým s deportacemi dětí z Ukrajiny, což je téma, které neexistovalo do doby, než Rusko v únoru 2022 zaútočilo na Ukrajinu a mezi jinými začalo právě deportovat děti z obsazovaného území na území své. Jako i u jiných svých aktů, odívá Rusko tyto činy do právně akceptovatelného hávu a hovoří o evakuaci, která je ku prospěchu dětí, aby nebyly svědky násilí a vojenských operací. Diplomantka se však zaměřuje na (neobávám se to tak v kontextu dalších ukázek ruské tzv. maskirovky pojmenovat) skutečnou právní podstatu věcí, tedy na to, jak lze právně uchopit ty státní aktivity, a zda nejde o zločin genocidia.

Kromě toho, že jde o téma zcela nové, je také tématem aktuálním. Zejména v části, kde autorka analyzuje originální znění ruských dekretů, je zřejmé, že ukazuje cestu i mnoha dalším autorům, které se otázkám spjatým s agresí Ruska na Ukrajinu věnují, ale do primárního pramene se například z důvodu jazykové bariéry nemohou podívat.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma považuji z hlediska teoretických znalostí za velice náročné. Autorka musí znát primární prameny jak právní, tak ale mít představu i o politických, a být seznámena i s řadou sekundárních zdrojů. Diplomantka se dokonce po výzkumu primárních pramenů byla nucena odchýlit od toho, jak některé věci interpretuje převážná část sekundárních pramenů. Je zřejmé, že pro zpracování tak musela autorka načíst mnoho primárních i sekundárních zdrojů, dobře je analyzovat a zpracovat, a poté sama zvážit, jaké závěry učinit – zda jiné, než k jakým docházejí další autoři.

Autorka má jasně vymezenou výzkumnou otázku: Jsou deportace dětí z ukrajinského území v kontextu současného ozbrojeného konfliktu protiprávní? Ta ji provádí celým výzkumem a psaním práce.

3. Formální a systematické členění práce

Práci autorka člení adekvátně svému záměru; formální i systematické členění je v pořádku. Práce je napsaná dobře a čtivou formou s využitím odborného jazyka.

4. Vyjádření k práci

Práci jsem sledovala velmi zblízka téměř celou dobu, co vznikala. Patří k několika málo (v období, kdy píšu tento posudek, je ještě jedna podobná, za minulé roky byla jen jedna další), k nimž nemám žádné připomínky. Diplomantka se až téměř tvrdohlavě pustila do nesmírně obtížného tématu, kterým se dlouhé týdny a měsíce probírala a hledala další a další prameny. Nespokojila se s materiály místními, či v anglickém jazyce. Zaměřila se i na dekretální pravomoc prezidenta Ruské federace (a tedy materiály v ruském jazyce) a prozkoumala snahy o zjednodušení získání občanství tohoto státu. Tuto část její práce chci opravdu vyzdvihnout, byla v podstatě neprobádaná.

Dokázala také pro svůj výzkum získat stipendium AKTION, díky němuž práci psala částečně ve Vídni, a tamní univerzitní prostředí ji dalo pro práci další cenné impulsy. Možná by tyto impulsy ani nepotřebovala, je opravdu velmi důkladná, pečlivá, a bude-li se chtít v budoucnu věnovat výzkumu, tak se jistě znovu prokáže, že je také velmi nadaná vědkyně.

Všechno, co bylo potřeba, jsem diplomantce sdělila již během tvůrčího procesu. Při absenci vlastních výhrad mi nezbyvá než ponechat další zhodnocení na oponentovi.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autorka svůj vytyčený cíl práce splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka postupovala samostatně, práce zcela jistě není plagiátem.
Logická stavba práce	Práce má ve vztahu ke svému cíli logickou stavbu.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracovala s cizojazyčnými zdroji a podklady, dokonce i s primárními prameny, s nimiž zatím výzkumníci v právu v podstatě nepracovali. V práci vše adekvátně cituje.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza je hluboká; práce postupuje i dalšími metodami.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce považuji za adekvátní.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úprava práce je výborná.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Navrhuji práci hodnotit jako „výbornou“.

Otázky:

Ráda bych při obhajobě s diplomantkou diskutovala o významu dekretů ruského prezidenta v mezinárodním právu. Umím si představit, že lze argumentovat i o tom, jakou

mezinárodněprávní relevanci bude mít získané občanství, zda je možné nabýt – a s jakými důsledky – občanství proti své vůli, resp. zda lze mít za to, že nejlepší zájem dítěte bude naplněn právě získáním občanství apod.

V Praze dne 5. 6. 2024

Věra Honusková